

Kent Östergård  
Ombud: Juristerna Alexander Ottosson  
och Leonard Garg,  
Centrum för rättvisa

## Ansökan om förtursförklaring

### Beslut

Kammarrätten bifaller ansökan om förtursförklaring.

### Ansökan

Kent Östergård har den 13 mars 2024 ansökt om att kammarrättens mål nr 2265-23 ska handläggas med förtur (förtursförklaring). Till stöd för sin ansökan har Kent Östergård anfört följande. Han begärde den 28 april 2023 förtursförklaring i förvaltningsrätten efter att målet legat utan åtgärd i nästan två års tid. Förvaltningsrätten biföll begäran och meddelade den 19 juni 2023 mellandom och vilandeförklarade målet i väntan på att mellandomen ska vinna laga kraft. På grund av den långsamma handläggningen i förvaltningsrätten föreligger alltså en risk för att rätten till rättvis rättegång enligt artikel 6 i Europakonventionen överträds. Målet har nu även legat utan åtgärd i kammarrätten i sex månader i väntan på beslut om prövningstillstånd. Den totala handläggningstiden uppgår för närvarande till 2 år och 8 månader. Den fråga kammarrätten nu har att ta ställning till – det vill säga om prövningstillstånd krävs och i så fall om prövningstillstånd ska meddelas – kan inte anses komplicerad. Därtill är saken av stor betydelse för Kent Östergård som under målets handläggning har stått utan inkomst och i väntan på förvaltningsrättens prövning har tvingats att avveckla sitt företag och i stället ta ut pension i förtid.

### Bakgrund

Handläggningen hittills kan sammanfattas enligt följande. RISE Research Institutes of Sweden AB (RISE) avslog den 21 november 2019 Kent Östergårds ansökan om certifiering som Energiexpert. Kent Östergård överklagade beslutet och överklagandet och tillhörande underlag granskades av RISE Certifieringsstyrelse. RISE prövade den 30 mars 2020 ärendet på nytt, med hänsyn tagen till Certifieringsstyrelsens rekommendation och beslutade att det tidigare beslutet om avslag kvarstår.

Kent Östergårds överklagande av beslutet kom in till Förvaltningsrätten i Växjö den 21 juni 2021. Förvaltningsrätten meddelade en mellandom i målet den 19 juni 2023 och Kent Östergårds överklagande av förvaltningsrättens mellandom kom in till kammarrätten den 5 juli 2023.

## Rättslig reglering m.m.

Enligt 1 § lagen (2009:1058) om förtursförklaring i domstol gäller följande.

Om handläggningen av ett mål eller ärende har oskäligt fördröjts, ska domstolen efter skriftlig ansökan från en enskild part förklara att målet eller ärendet ska handläggas med förtur i domstolen.

Vid bedömningen av om handläggningen har oskäligt fördröjts ska det särskilt beaktas

1. hur komplicerat målet eller ärendet är,
2. hur parterna agerat under förfarandet,
3. hur myndigheter och domstolar handlagt målet eller ärendet, och
4. sakens betydelse för sökanden.

Av förarbetena (prop. 2008/09:213 s. 24) framgår bl.a. följande.

Utgångspunkten kan inte vara att varje handläggning som går utöver en optimal eller önskvärd handläggningstid ska leda till förtursförklaring. Förtursförklaring bör endast meddelas om fördröjningen i handläggningen är så betydande att det finns en beaktansvärd risk för en konventionskränkning om målet eller ärendet inte behandlas med förtur.

I förvaltningsmål anses handläggningstiden börja löpa först när det finns en tvist mellan den enskilde och förvaltningsmyndigheten, t.ex. vid avslag på en ansökan om förhandsbesked (se prop. 2008/09:213 s. 34).

## Skälen för avgörandet

Mot bakgrund av målets handläggningstid i domstol samt sakens betydelse för sökanden får handläggningen av målet anses ha oskäligt fördröjts. Kent Östergårds ansökan om förtursförklaring ska därför bifallas.

## Hur man överklagar

Detta beslut får inte överklagas.

Detta beslut har fattats av kammarrättspresidenten Monica Dahlbom efter föredragning av den administrativa assessorn Sara Hanberger.

Monica Dahlbom

Sara Hanberger